

Even the Nazis Didn't Kill Their Own Children

In the following response to a non-religious couple considering an abortion, the Rebbe highlighted that killing a fetus is just as wrong by non-religious standards as by religious ones:

מענה לאחת שכתבה שבעלה רוצה שתבצע הפלה ר"ל
תחלת תמוז תנש"א

אין זה הפלה כ"א ר"ל הריגת העובר - ומוכן שאין לאם העובר או האב לחשוב אפילו ע"ד הריגת העובר (ושלהם!) ואפילו הקורא לעצמו חילוני - אין זה מתיר להיות רוצח ר"ל ור"ל

אפילו הנאצים ימ"ש לא הרגו ילדיהם כ"א של בנ"י שליט"א.

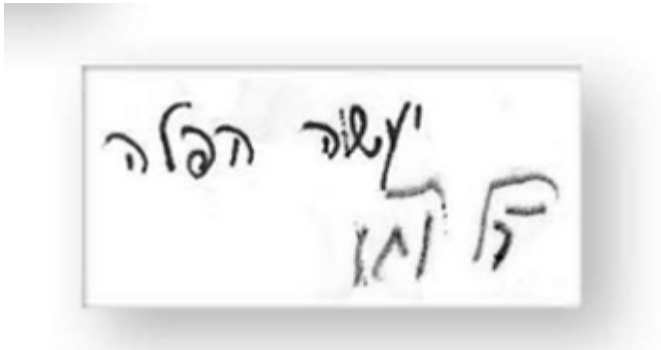
אזכיר עה"צ.

(*"בית חיינו" גליון 93*)

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

כתב יד

One of the only כתבי יד that we have from the Rebbe on the topic of abortion:

הפלת עובר

מענה לאשה ששאלה את הרבי אודות הפלה:

ר"לוח"ו

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

The Source of the Issur

The Gemara learns out from the words “דַּם הָאִדָּם בְּאָדָם” that it is forbidden for a non-Jew to kill a fetus:

בראשית פרק ט פסוק ו:

שִׁפְךָ דַּם הָאִדָּם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָךְ כִּי בְצַלְמֵ אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת-הָאָדָם.

סנהדרין נז ע"ב:

משום רבי ישמעאל אמרו אף על העוברין מאי טעמיה דרבי ישמעאל דכתיב (בראשית ט, ו) שופך דם האדם באדם דמו ישפך איזהו אדם שהוא באדם הוי אומר זה עובר שבמעיי אמו

What about a Jew?

The following Gemara, with the clarification of Tosfos, establishes—based on the principle that “all that is forbidden for a non-Jew must be forbidden for a Jew as well”—the Issur for a Jew to kill a fetus, albeit not with the same punishment:

סנהדרין נט ע"א:

ליכא מידעם דלישראל שרי ולעובד כוכבים אסור

תוס' ד"ה ליכא:

ועל העוברים דעובד כוכבים חייב וישראל פטור אע"ג דפטור מ"מ לא שרי

Parents Considering Abortion

The decision to have or not to have an abortion can be one of the most challenging decisions for a parent. Below, we will find how the Rebbe helped such parents out in these tumultuous stages of their lives.

Rabbi Tuvia Bolton was once contacted by a woman considering having an abortion unless she was to get a clear directive from the Rebbe saying otherwise. After faxing in her request to the Rebbe, a surprisingly quick response was sent back with a clear message that the Rebbe was listening to her and that she should reconsider. The woman, amazed by the response, did not go through with the abortion. The Rebbe concluded by quoting the famous Gemara that she had saved the entire world by saving this one life.

✓ Rabbi Tuvia Bolton, a senior lecturer at Yeshiva Ohr HaTmimim in Kfar Chabad, related the following incident:

One afternoon, about ten years ago, I entered the office of our yeshivah in Kfar Chabad (the Chabad village in Israel) and checked the voice mail on our telephone. The first message was: “My name is Zahavah, and my phone number is. ...”

She obviously had the wrong number, so I decided I’d do her a favor and call her back to let her know. I called the number she left, and when Zahavah answered, I tried to explain to her that she had made a mistake. “One minute,” she said, “this is Kfar Chabad, right? I want to speak to Kfar Chabad.”

When I answered in the affirmative, she continued: “Good! Well, I have a friend called Sarah. She’s pregnant and says she can’t afford another child; she already has three, and her husband doesn’t earn much, so she decided to have an abortion. I tried to talk her out of it and even sent rabbis and experts to her. They spoke to her for hours, but nothing worked.

“Now she says that the only thing that will change her mind is if the Rebbe of Chabad himself calls her and personally tells her not to do it. That is why I called you. You’re Chabad, right?”

I explained to Zahavah that the Rebbe is very busy, that he prays, studies and teaches Torah twenty hours a day and also answers about one thousand letters and requests each day, so it is unreasonable to expect him to call people back on the phone.

I suggested that I was willing to send a fax to the Rebbe explaining Sarah’s situation and ask

for a blessing that the next person who speaks with her should succeed in convincing her to have the baby.

Zahavah agreed, I sent the fax, and just one hour later I received a call from the Rebbe's office that the Rebbe had issued an answer!

The Rebbe wrote,

“האומנם חיפשו ולא מצאו מי שישפיע עלי'. אזכיר עה"צ.”

Indeed [Is it true, that people] searched and could not find anyone that would be able to have an influence on her? I will mention [her] at the Tziyon

I immediately called Zahavah and excitedly read her the Rebbe's answer.

For a moment she was silent and then she slowly said, “Is the Rebbe saying that I'm lying? That no one ever spoke to Sarah?”

I really hadn't thought about it but I realized that she had a point. I tried to think of some other possible explanation for the Rebbe's words but she cut me off.

“The Rebbe sits over there in New York! How can he know if I'm telling the truth or not?”

There was silence for a minute; I didn't know what to say.

Finally she said, “Well Rabbi, I want you to know that there is no Zahavah... I am Sarah. No one ever spoke to me about not having the abortion. I don't know how the Rebbe knew! But one thing is sure — I just got the answer I was waiting for, in person, from the Rebbe. Please tell him that I'm not going to have the abortion. Tell him that I decided to have the baby and to trust that G-d will help.”

I faxed in what she said to the Rebbe's office and three hours later I received yet another reply:

ואמחז"ל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא.
אזכיר עה"צ שקיימה כנ"ל עולם מלא. ותבש"ט.

Chazal tells us [in a Mishnah of the [Talmudic] Tractate Sanhedrin] that anyone who saves one Jewish soul is as though he saved the entire world. I will mention at the Tziyon that she has saved, as mentioned above, an entire world. And may she bear good news

(As related by Rabbi Bolton)

Another Maaneh related to this story:

הפלה ר"ל ה"ז הריגה ר"ל דהעובר.
אזכיר עה"צ.

In the following letter, the Rebbe discusses his opinion on the perspective a parent should view pregnancy and having children in general; both being a blessing from Hashem and that the parent does not have the authority to decide the fate of the embryo.

By the Grace of G-d
22nd of Cheshvan, 5733 Brooklyn, N.Y.

Mrs.
Seaford, N.Y.

Blessing and Greeting:

I am in receipt of your letter in which you write highlights of your personal history and present state of health, in connection with your pregnancy.

Generally speaking, in such a situation, and what has to be done, it is necessary to consult a practicing Rov, giving him all the pertinent information he may require in order to advise you what to do in accordance with our Torah and halacha.

However, while I do not pasken shaalos, I can nevertheless convey to you my opinion on the nevertheless convey to you my opinion on the basis of your letter. This is that pregnancy and children are a blessing from G-d and therefore it is certain that He Who gives children also gives necessary strength and capacities to go through the act of birth, etc. and G-d may be fully trusted.

As for your husband's attitude, as you write, I trust that he will himself recognize that he has no authority to decide the fate of an embryo, to let it develop or to kill it, G-d forbid. I may add, in your case specifically, that it is very significant, as you yourself write, that your husband was not originally enthused about the prospect of your third child, yet is now happy about it.

Judging by your writing, I am sure that it is unnecessary to emphasize to you at length the need to strengthen adherence in the daily life to the Will of G-d, including - and this is essential too - strengthening bitochon in G-d, Whose benevolent Providence extends to each and everyone individually, and to go about your daily everyone individually, and to go about your daily life with confidence, joy and gladness of heart. This widens the channels to receive G-d's blessings, and to recognize and enjoy them in the fullest measure. Since you request an urgent reply, this letter has been acknowledged ahead of its turn, and is sent to you by special delivery.

With blessing,

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

The Geder of the Issur

Throughout the Teshuvos on the issue of abortion, a variety of different ways are presented of how to categorize its Issur; the following are three such views:

1) Maharit - איסור חבלה (bodily injury)

שו"ת מהרי"ט סי' צז:

דהא דאסור מדין חבלה הוא

2) Chavos Yair - איסור הוצאת ש"ז לבטלה

שו"ת חוות יאיר סי' לא:

כ"ש שלא נגרום מיתתו דודאי אסור לכתחילה... והפליגו באיסור הוצאת ש"ז לבטלה והטעם משום שראוי להיות מצר מכל טיפה זרע קודש.

3) Reb Moshe Feinstein - איסור רציחה

שו"ת אגרות משה חושן משפט ב:סה:

הנה בדבר הריגת עובר במעי אמו בישראל וברמב"ם פ"א מהלכות רוצח ה"ט מפורש עוד יותר דהריגת עובר הוא רציחה ממש... ולכן לדינא... איכא איסור רציחה מלא תרצח גם על עובר ורק שפטור ההורגו ממיתה

It is important to make note that various **נ"מ's** will arise depending on the specific approach taken.

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy.

"זחי בהם" טייכשט אז א איד מאכט די מצוה לעבעדיק:
אז בשעת ס'איז דא א סליח כיס ציצית איז דאס א
דומס, און בשעת די תפילין ליגן אויפן טיש איז דאס
אויך א דומס, און די מזוזה איז אויך א דומס;
בשעת דער איד מאכט אויף דערויף א ברכה און טוט
דאס אן, און איז מקיים דערמיט א מצוה - ווערט נמשך
חיות אין די חוסי הציצית און אין קלף התפילין, וואס
דאס ווערט דוקא דורך דעם אדם "המניח תפילין" אדער
"הלובש ציצית", אדער וואס ער נוצט די מזוזה בביתו.
און וויבאלד אז דער חיות קומט פון דעם זעלבן
מקור, פון דעם זעלבן מענטשן - קומט דאס דערנאך אראפ
אין אלע דריי.

ווארום אויב דאס איז "חי" - דארף דאס זיין
פארבונדן מיט דעם מקור וואס איז אים מחי'.
במילא איז דער חיות וואס איז אין די ציצית, און
דער חיות וואס איז אין די תפילין, און דער חיות
וואס איז אין דער מזוזה - פארבונדן.
און בשעת זיי זיינען אלע אין דעם זעלבן ארט -
איז דאס "והחוט המטולש".

און דאס (וואס מ'זאגט אז מ'מאכט א מצוה לעבעדיק)
איז קיין קשיא ניט, ס'שטייט אין שבחי הבעש"ט: אז
דער בעש"ט האט געטראגן ציצית - האבן זיך די חוסי
הציצית מחנענע געווען - בא אים האט מען געזעהן
בפועל ווי אזוי עס ווערט "לעבעדיקע פאדימער".

* * *

הנ"ל: באה"ק הרופאים צוחקים על משפחות מרובות ילדים
וצריכים לעזרר על זה.

אד"ש: מ'האט געדארפט פועל'ן בא די דאקטוירים, וואס די
הויפט וועלכע שרעקן וועגן דערויף זיינען דאקטוירים.

הנ"ל: שאם ההעוררות תבוא מהרבי זה יפעול יותר.
אד"ש: איך האב אנגעהויבן טומלען וועגן דעם.

און אז די וואס קומען צוגיין צו זיי מיט טענות
וועגן דערויף, זאגט מען אז אזוי האט דער דאקטאר
געזאגט.

הנ"ל: ובכלל מצד אחד מדברים על עלי' ומצד שני על צמצום
הילודה.

אד"ש: די ממשלה גיט אויס 30,000 דאלאר צו באקומען א נייע
משפחה מבחוץ, און גיט אויס איך-ווייס-וויפל דאלאר
צו ממעט זיין די ילודה, און ווי זיי הופן דאס אן
"עלייה פנים".

און דאס גייט אן ספעציעל צווישן די ספרדישע
משפחות, וואס זיי זיינען ניט געוואוינט געווארן צו
דעם (לצמצום הילודה) - שיקט מען צו זיי ספעציעל
מדריכה אז זיי זאלן איינרעדן די יונגע פרויען אז

זיי דארפן זיך מונע זיין פון ריבוי ילדים, אז ס'איז
 ניט שייך און ס'איז א טרחא וכו'?!
 די ערשטע זאך וואס מ'דארף טאן: אז אזוי ווי
 דארטן גיט מען א מענק פאר די וואס האבן מערער
 קינדער, דארף מען פועל'ן בא די ממשלה אז מ'זאל
 מוסיף זיין אין דעם מענק.

הנ"ל: הי' רצוי שהמענק יהי' בידי יהודים דתיים ולא בידי
 הממשלה כי הם יוסיפו במענק גם לעדביים.
 אד"ש: אויב מ'וועט מאכן א "הפלי" וועט מען גלייך אנהויבן
 שטורעמען היהכך אז מ'איז גזעניש (איר האט שוין
 מסתמא געהערט די טענה).

הנ"ל: שיוסיפו רק לדתיים.
 אד"ש: איך גלויב ניט אז דעכולט וועט דאס דורכגיין, בשעת
 מ'וועט רעדן וועגן "ישוב העולם", וועט דאס בא זיי
 (הממשלה) נחקבל ווערן.

הנ"ל: אך הערטים גם יקבלו את המענק.
 אד"ש: האט מען קיין ברירה ניט, און זיי קריגן סיי-ווי-סיי.
 מיט א פאר יאד צודיק איז געווען א "ברימער" פון

"משרד הפנים" (וואס דאס איז אין פרומע הענט -
 "דתיים", איר האט געזאגט פריער אז ס'זאל זיין אין
 רעליגעזע הענט), אז אין ירושלים העתיקה -
 וואס אין ירושלים העתיקה לעבן א פאר הונדערט
 אידן. און די אידן וואס לעבן דארט זיינען שוין
 מסתמא נאך גיל ששים, און ערביים זיינען דארטן דא
 אזוי-פיל און אזוי-פיל

- האט ער זיך "געבריימט" אז אין ירושלים העתיקה
 שטייען "ערביות" אין א תור צו באקומען דעם "מענק"
 וואס מ'באקומט פאר א קינד!
 און מ'האט צו מיר געהאט טענות פארוואס איך בין
 ניט מבדיל,

האב איך געזאגט: ערשטן'ס איז ע"פ דין א בן נח
 מחוייב אויף "לשבת יצדה", דערנאך איז ער מחוייב
 אויף היפך הרצחקה, וואס דאס איז איינע פון די "שבע
 מצוות בני נח". דערנאך איז א איד מחוייב זעהן אין א
 בן נח זאל מקיים זיין זיינע מצוות.
 און די שיטה אז "מצוות נפשי עם פלשתיים", און
 דערפאר זאל ניט צוקומען בא אידן כדי בא זיי זאל ניט
 צוקומען, איך גלייב דאס ניט.

הנ"ל: אבל כשהמענק לא יהי' בידי הממשלה יהי' יותר קל.
 אד"ש: ווערט דאס דעמולט א ענין "דתי" און אז ס'ווערן א
 ענין "דתי" (איר ניט דעייכות צו זאגן) פאדפירט מען
 זיך.....

נוגע איר דאך דער בעטה בפועל, וויבאלד שעה טעה
 קיבם - וואס דאס איז ניט א ענין וואס מ'זאגט א

מ'וועט דאס אויספירן פריער צי שפעטער.
די גכרא זאגט אין עירובין (סג, ב) אז איין
נאכט וואס מ'האט דורכגעלאזן ווייל דער ארון איז
געווען שלא במקומו - האט יהושע בן נון געהאט א
געוואלדיקן איסור.

איז בשעת מ'קען דאס מאכן מיט א טאג פריער דארף
מען דאס מאכן מיט א טאג פריער.
און אויב דאס וועט ווערן א מלחמה צווישן דתיים
און ניט דתיים איז (ווי דער מצב איז דארט) וועט מען
האבן די טענה אז מ'וויל באקומען געלט, מיט די אלע
טענות וואס מ'האט אין דעם.

הנ"ל: יחנו גם לאינם דתיים.
אד"ש: מ'וועט ניט גלויבן.

וכבר הי' לעולמים די מעשה וועגן די געלט אויף
די ישיבות האט מען אין ירושלים געהאט טענות אויף
דערויף [מ'דארף דאס קיינעם ניט חזר'ן].
איז אויב מ'וויל דאס דורכפירן - איז צום אלעם
ערשטן האט מען געדארפט זעהן אז מ'זאל דאס דורכפירן
ו"יפה שעה אחת קודם", און דערנאך וועט מען זוכן
עצות לזה.

און וויבאלד אז דאס איז א השתדלות ע"פ שו"ע,
פארלאזט מען זיך אויפן אויבערשטן און מ'דארף האפן
אז דאס וועט פועל'ן.

ווען מ'טוט א זאך על דעה עצמו, היפך פון שבע
מצוות בני נח, אדער א זאך וואס איז ניט אריינ-
געסטעלט אין שבע מצוות בני נח - איז א אנדער זאך.
אבער ע"פ דין איז א איד (אויב ס'איז חלוי בידו)
טאר ניט צולאזן אז א בן נח זאל פראווען הפכן,
אויב ס'איז "אין יד ישראל תקיפה" קען מען
גארניט טאן, בשעת ס'איז אבער "יד ישראל תקיפה" אזוי
ווי אין ארץ ישראל - טאר א איד ניט צולאזן ס'זאל
זיין א "הפלה" פון א אראבישן קינד!

ווייל דאס איז איינע פון די שבע מצוות בני נח...
הנ"ל: שלכאורה הרי הבא להרגך השכם להרגו, והמצב כעת עם
הערבים בארץ ישראל מאד חמור, במילא לא כדאי שיוסיפו
להם במענק.

אד"ש: דאס פטר'ט זיי ניט פון שבע מצוות בני נח, און דאס
באפרייט ניט א אידן אויף צו טאן כל החלוי בו אז א
גוי זאל ניט עובר זיין אויף זיינע "שבע מצוות"!
וואס דאס איז א דין אין הל' מלכים פון דעם
רמב"ם. שו"ע איז געשריבן פאר אידן, אבער אין הלכות
מלכים זיינען דא אויך די דינים - שטייט דארטן א
קלארע זאך.

הנ"ל: אם אעשה בזה לכאורה יגידו שאני מתכוין לטובת הערבים.

אד"ש: בשעת די השחדלוח וועט קומען פון אייך, וועט קיינער
 ניט חושד זיין אז איר גייט מטייע זיין א אראבער,
 ס'וועט זיין א דבר ברור וואס איר מיינט, נאר דרך
 אגב וועט צוקומען אויך צו א אראבער.
 וואס אויף דערויף האט מען קיין בדירה ניט, דער
 אויבערשטער האט ארויפגעלייגט אויף א אידן א חיוב -
 צוזאמען מיט דער "הלכה" (כלשון רש"י (וישלח לג, ד)
 וואס רש"י איז מדגיש דעם לשון "הלכה", אז) "הלכה היא
 בידוע שעשו שונא ליעקב" - אז א איד טאר ניט צולאזן א
 גוי זאל הרג'נען א צווייטן גוי.

* * *

הנ"ל: מהי דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע לשטחים, האם זה
 כיבוש יחיד או כיבוש רבים.

אד"ש: עס פלעגט מיר אלעמאל וואונדערן: די גמרא זאגט אז
 ס'איז דא א מציאות פון "טענו חטים והודה לו
 בשעורים", און די גמרא ברענגט דאס בקשר מיט א ב"ד
 בישראל;

וואס ס'איז אלעמאל געווען ניט פארשטאנדיק: עס
 רעדט זיך וועגן דינינים מומחים, און עס קומען צוגיין
 צוויי נארמאלע מענטשן, איז ווי איז דא א מציאות פון
 "טענו בחטים והודה לו בשעורים"?

וואס דאס איז א קס"ד, און מ'דארף באווארענען
 וואס פאר א דינים דאס האט?

דער מצב אין ארץ ישראל איצטער האט אינגאנצן
 קיין שייכות ניט צו כיבוש יחיד, און צו כיבוש רבים
 - אידן געפינען זיך אין א מעמד ומצב אז זיי זיינען
 במצור (באלאגערט) רח"ל פון 100 מליון אראבער -
 איז דער דין אז עס איז קיין נפק"מ ניט צי ס'איז

יע דא קדוש הארץ צי עס איז ניטא קדוש הארץ
 - עס געפינען זיך דריי מליון אידן אין דעם שטח,
 און זיי זיינען באלאגערט ארום און ארום מיט אראבער
 (מאסלעמענער צי מצריים ווי מ'וועט זיי נאר אנדופן.)
 - און ניט אז זיי זאגן אז זיי ווילן "קש וחבן",

זיי זאגן בפירוש אז זיי ווילן האבן נאך א שטח,
 איז אפילו אז דאס וואלט געווען אין חו"ל, איז
 דעמולט א בפירוש'ער דין אין שו"ע אז אפילו אויב
 ס'איז דא דריי אידן אין די שטעטל וואס קענען טראגן
 נשק - און זיי האבן ניט קיין "ב"ד", און האבן ניט
 "דוד מלך ישראל", און האבן ניט קיין "מלכות", און
 האבן ניט אפילו קיין "ז' טובי העיר" [דער שו"ע
 פארבינדט דאס ניט מיט ז' טובי העיר]

- זאגט דער שו"ע אז וויבאלד דאס איז א מעמד ומצב
 אז "תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם" [ניט "הארץ" ארץ
 ישראל נאר דער שטח וואו אידן געפינען זיך און דערפאר

Aborting a Non-Jewish Fetus

When the Sadigura Rebbe visited the Rebbe in 5740, they discussed the idea that financial contributions for every child born in Eretz Yisroel would also go to Arabs who would give birth.

The Rebbe explained that a goy is prohibited from killing as well, and that when Yiden have the power (as is the case in Eretz Yisroel) we must make sure that the Sheva Mitzvos are being upheld. We therefore must do whatever possible to make sure that a goy in Eretz Yisroel does not abort a child.

See full Yechidus in the link below.

[יחידות ד' תמוז תש"מ](#)

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

Abortion = Premeditated Murder

In the following response to an individual who mentioned that people were persuading a woman to consider abortion, the Rebbe responded:

הפלה – זוהי הריגה במזיד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

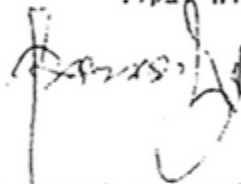
ב"ה, ט' כסלו תשמ"ה
ברוקלין, נ. י.

מרת ת"י

ברכה ושלוש

במענה על ההודעה אודות מצבה,

השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד
זחוק בעתה ובזמנה כשורה ובנקל.

בברכה

באם יהיו ח"ו כאלו שירצו לפתותה שיעשו רחמנא
ליצלן הפלה -

תאמר להם שזוהי הריגה במזיד של יצור שאין עדיין
ביכולתו להגן על עצמו מן הרוצים לרצחו. והשם אשר יצר
את העובר, הוא שיצר אותם לפני זמן, ועיננו פקוחה וכו'.

Abortion – premeditated murder

If anyone will try and convince her to have an abortion,
Heaven forbid -

Let her tell them, that this is the premeditated murder of
a creature who does not as of yet have the means of
protecting himself, from his would-be murderers.

And G-d who created this fetus, is also the one who
created them some time ago, and his eye is all-seeing...

Tay-Sachs Disease

One of the most widespread debates in the contemporary Teshuvot of the last generation was regarding aborting a fetus that has been diagnosed with Tay-Sachs disease¹. This heated disagreement mainly focused on two great Poskim, R. Moshe Feinstein and R. Eliezer Waldenberg, formerly known as the Tzitz Eliezer.

The discussion began in 5735 when the Tzitz Eliezer was presented with a question from an individual asking about aborting a fetus—diagnosed with Tay-Sachs disease—after three months (first trimester). In a lengthy response, bringing down a multitude of different Rishonim and Acharonim to show that there is room for leniency brought down below, the Tzitz Eliezer concludes that it is permissible to abort the fetus up until seven months:

✓ שו"ת ציץ אליעזר חי"ג סי' ק"ב:

השאלה היא, אודות הפסקת הריון בגלל המחלה הנקראת תיי – סקס.. הטכניקה בה ניתן כיום לבצע בדיקות מעבדה אלה, אינה נותנת תוצאות לפני תום שלשה חדשי הריון. לזאת נפשו בשאלתו, אם: האם לראות במחלה זו אשר תוצאותה כה חמורות וכה וודאיות, מספיק חמור בכדי לאפשר הפסקת הריון גם אחרי שלשה חדשים, או האם התקופה הזו של שלשה חדשים היא אבסולוטית ואין שום סיבה פרט לסיבה של פקוח נפש ישיר באם, אשר מאפשר הפסקת הריון אחר ג' חדשי עיבור, ע"כ. והנה אחרי העיון בדבר בכובד ראש בכל צדדי הנתונים שבבעיה האמורה, נלפענ"ד על יסוד הבירורים הנרחבים שכתבתי בדבר הפסקת הריון בספרי שו"ת צ"א חלק ט' סי' נ"א שער ג'... כי שבמקרה המיוחד הזה אשר תוצאות כה חמורות בכנפיו עם המשכת ההריון והלידה, אפשר להתיר הפסקת הריון עד שבעה חדשים, ובאופן שבביצוע הפסקת ההריון לא יהא כרוך בשום סכנה לאם. משבעה חדשים והלאה הדבר כבר יותר חמור, (והחומרא בזה אז כבר הוא יותר מדעת נוטה ומסברת הכרס כביטויו של החו"י להלן באות ד'). מכיון שבמלאות ז' חדשים בא כבר הולד בהרבה מקרים לידי גמרו.

ברור ופשוט הדבר בהלכה, דישראל אינו נהרג על העוברין, ומלבד דעה יחידית סוברים הפוסקים שאיסור מיהא ישנו, אבל דעת הרבה מהפוסקים שהאיסור אינו אלא מדרבנן, או הוא רק משום גדר בנינו של עולם, אבל מחמת איבוד נפשות אין נדנוד כלל, ומשום כך מתיר בשו"ת מהרי"ט ח"ט סי' צ"ז – צ"ט לסדר בישראלית הפלת ולד בכל היכא שהדבר נחוץ משום רפואת אמו, אפילו באין סיבה של פקו"נ לאם... ובכזאת, ויותר מזאת, צידד להתיר בהדיא בשו"ת שאילת יעב"ץ ח"א סי' מ"ג... וא"כ הגע בעצמך האם יש צורך, צער וכאב, יותר גדול מזה של נידוננו, אשר יגרם לאם בהולד לה יצור כזה, שכולו אומר יסורים ומכאובים ומיתתו בטוח במשך מספר שנים, ועיני ההורים רואות וכלות באין לאל ידם להושיע? ... נראה שזהו המקרה הקלאסי ביותר שיש להתיר. ולא משנה באיזה צורה מתבטאים הכאבים והיסורים, גופיים, או נפשיים. ויסורים וכאבים נפשיים המה במדה מרובה הרבה יותר גדולים ויותר מכאיבים מיסורים גופיים...

(ב) וזאת לדעת, כי בדבריהם של המהרי"ט והיעב"ץ לא נזכר כלל שישנו כאלו הפרש בזה בין תוך ג' חדשים לבין לאחר ג' חדשים, וההגבלה הסתמית בזה היא רק שיש חילוק בין עקר לצאת לבין לא עקר לצאת, ואדרבה היעב"ץ כותב בהדיא בלשון: כל כמה דלא עקר, ומינה דהא כל כמה דלא עקר אין חילוק באיזה חודש שהיא נמצאת...

(ד) גם בשו"ת חוות יאיר סי' ל"א שהעלה והזכיר בתשובתו שם מדבר זה שניתן לחלק

בין קודם מ' יום לבין אחר מ' יום, או בין קודם ג' חדשים לבין אחר ג' חדשים, הביע כלאחר יד את הסתייגותו מחילוקים כאלה, וכותב בלשון: - מכל מקום אין מבוקשנו לדון מדעת נוטה וסברת הכרס יעו"ש.

(ו) באשר על כן כאשר גיליתי דעתי מראש, נלפענ"ד דיש להתיר לכגון נידוננו לסדר הפסקת הריון מיד עם הוודע המבחן הברור והוודאי שאכן יולד ילוד כזה, אפילו עד שבעה חדשים להריונה. ובאופן שסידור הפסקת ההריון תתבצע בצורה כזאת שלא יהא כרוך בה כל סכנה לאם...

(ז) אוסיף לומר לרווחא דמילתא, שמה טוב יהא אם אפשר הדבר לסדר שאשה רופאה תבצע את הפסקת ההריון, דבאופן כזה יתווסף עוד דבר המקיל בזה, וזאת לפי דעתם של החו"י והיעב"ץ בתשובותיהם שם. ועוד, שס"ל שהאיסור בישראל בהריגת עובר הוא משום השחתת זרע יעו"ש, ונשים הא אינן מצוות על כך לדעת רוב הפוסקים.

At the beginning of 5737, R' Moshe Feinstein was presented with a similar question. In contrast to the Tzitz Eliezer's lenient proposal, R' Moshe took a much stricter approach relying firmly on the words of the Rambam to come to his final ruling that abortion of any type, whether it be a healthy fetus or one with Tay-Sachs disease, unless it is almost certain that the mother will not survive, constitutes the איסור of דאורייתא:

ש"ת אגרות משה חושן משפט ב:סה: ✓

הנה בדבר הריגת עובר במעי אמו בישראל

וברמב"ם פ"א מהלכות רוצח ה"ט מפורש עוד יותר דהריגת עובר הוא רציחה ממש... ולכן לדינא... איכא איסור רציחה מלא תרצח גם על עובר ורק שפטור ההורגו ממיתה, ... ומטעם זה הוריתי שאף שהרופאים אומרים שיש חשש שמא תמות האם כשלא יהרגו את העובר, אף שלענין חלול שבת וכל האיסורין היו מחללין והיו עוברין במדת חשש שאמרו דהא גם בשביל ספק קטן וס"ס מחללין, מ"מ להרוג את העובר יהיה אסור עד שתהיה האומדנא להרופאים גדולה קרוב לודאי שתמות האם.... וגם לענין אונס אם רשאי הרופא לעבור ולא ליהרג... שא"כ יש לו להיות בדין יהרג ואל יעבור... ולכן צ"ע לדינא אם איכא בזה דיהרג ולא יעבור או לא... כתבתי כל זה לענין הפרצה הגדולה בעולם שהמלכויות דהרבה מדינות התיר להרוג עוברים ובתוכם גם ראשי המדינה במדינת ישראל וכבר נהרגו עוברים לאין מספר שבזה"ז הא עוד יש צורך לעשות סיג לתורה, וכ"ש שלא לעשות קולות באיסור רציחה החמור ביותר, שלכן נשתוממתי בראותי תשובה מחכם אחד בא"י הנכתב למנהל ביה"ח שערי צדק ונדפס בחוברת אסיא י"ג המתיר הולדות שע"י בחינות הרופאים כשהוא עובר יותר מג"ח שהעובר הוא במחלת תיי - סקס להפילו, ומצד זה הקדים שעצם הריגת העוברים הוא להרבה פוסקים רק מדרבנן... וברור ופשוט כדכתבתי הלכה הברורה ע"פ רבותינו הראשונים המפרשים והפוסקים ממש שאסור בדין רציחה ממש כל עובר בין כשר בין ממזר בין סתם עוברים ובין הידועים לחולי תיי - סקס שכולן אסורין מדינא ממש, ואין לטעות ולסמוך על תשובת חכם זה ושרי ליה מריה בזה הכו"ח לכבוד התורה ודין האמת

Thus began an extensive back and forth between two of the greatest halachic giants of the last generation, leading to a topic still hotly debated today.

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy.

Keep the Torah and the Torah Will Keep You

In one of the only letters on the subject of abortion, the Rebbe advises that by following what the Torah has commanded us (not aborting a fetus) one will receive all the brochos begashmius and bruchnius:

ב"ה, כ"ב מנ"א, תשי"ז
ברוקלין.
שלום וברכה!

במענה על מכתבו, נבהלתי לקרות בו אשר יש סברא לעשות נתוח בכדי להתפטר ח"ו מהריון, ובודאי תיכף ידבר על לב האומר סברא זו שתחזור מזה בהחלט ויוגמר ההריון כשורה ובנקל ללידה זחו"ק כי כן הוא ציווי תורתנו הק' תורת חיים וכשהולכים בדרכי התורה ומתנהגים מתאים להוראותי מצליחים הן בגשמיות והן ברוחניות בבריאות ובפרנסה ובחיים מאושרים ויהי רצון שיבשר טוב בכל האמור.

בברכה,

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

Correspondence to the Grandparents

A Woman's First Pregnancy

The following is a letter written to the parents of a young pregnant woman who was going through a difficult stage in her marriage. In the postscript of the letter, dealing with the idea of aborting the fetus, the Rebbe gives a fresh perspective for this particular case on why one should reconsider such an option explaining, that a woman's first pregnancy is a very sensitive time and the effects of abortion in such a case can negatively affect the woman:

> The letter:

P.S.

What follows below is really self-evident. However, in order not to leave even a shadow of a doubt in the most important matter, I must add the following lines.

I am referring to the question that has been raised about aborting the pregnancy. My reaction is as follows: In addition to this being a most serious Issur according to our Torah, Toras Chaim, one must remember that when the matter concerns your wife in her first pregnancy, especially a person to whom the blessing of children is one of the greatest Divine blessings, particularly when a child is conceived and born Kdas Moshe v'Yisroel- who can take the responsibility to advise her, G-d forbid, to destroy, with her own hands so to speak, the child she is carrying in her womb?

To conclude in the spirit of Purim, just as when for the Jews there was - in the words of the Megillah "Light, joy, gladness and honor" as we recall these words every Motzoei Shabbos, adding "So be it for us"-may this indeed be so for all concerned, in the midst of all the Jewish people.

The Letter & The Spirit 5, pg. 120

Tell Them the Truth the Way it Is!

In response to parents trying to convince their daughter to have an abortion, the Rebbe responded that they should be told the truth the

way it is. Aborting the fetus will be their daughter killing her child and them killing their grandchild!

מענה לא' שכתב ע"ד בני זוג הדורשים מבתם לבצע הפלה ר"ל:

ט' אייר תשד"מ

לדבר על לבם האמת כמו שהיא - שדרישת הורי' לעשות הפלה היא כפשוטה - שהבת תי' תהרוג ר"ל את ילדה.
והם - יהרגו את הנכד שלהם ר"ל
ועד סוף ימי חייהם יוחקק בנשמת כאו"א מהם שעשו זה.
ובודאי ישללו הנ"ל בהחלט.

אזכיר עה"צ.

(לקו"ש חכ"ד ע' 430)

The previous individual wrote to the Rebbe again, to which the Rebbe responded sharply:

י"ג אייר תשד"מ

יאמר לו אותם הדברים ובהוספה שע"פ הנ"ל הוא המסית ר"ל עוד כו"כ לרצוח כו'.
ומסיימים בטוב.

אזכיר עה"צ.

(לקו"ש חכ"ד ע' 430)

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

It Effects the Geulah!

The following letter was written to a doctor who asked the Rebbe about various medical issues in halacha. After detailing his opinion on the topics of Observant Jews being practicing physicians, the problems of "birth control" and "family planning," the Rebbe went on to discuss the issue of abortion.

The Rebbe was candid in his opinion,

“The destruction of a fetus is strictly prohibited except, as mentioned, in extraordinary cases.” This law is just as applicable for Jews as it is for non-Jews as the Rebbe went on to say, “you surely know that Jewish Law makes it incumbent upon Jews to use their influence with non-Jews to help promote the so-called Seven Laws that have been given to the children of Noah, with all their ramifications. These laws include also the prohibition of abortion.”

The Rebbe went on to make another strong point based off of the Gemara which states that Moshiach will only come after the birth of all the children who have to be born,

“Thus it is clear that when even a single woman aborts the birth of a child, it is not just her affair or her own problem, but it affects the Geulah of all our Jewish people and with it the Geulah of the whole world.”

In the Rebbe's words:

> The beginning of the letter:

The continuation of the letter, getting to the crux of the issue:

Everyone should realize that there is a Creator and Master of the world Who has prescribed a definite order by which the human race should live. The destruction of a fetus is strictly prohibited except, as mentioned, in extraordinary cases.

There is really no difference in this matter between Jewish or non-Jewish patients. First of all, you surely know that Jewish Law makes it incumbent upon Jews to use their influence with non-Jews to help promote the so-called Seven Laws that have been given to the children of Noah, with all their ramifications. These laws include also the prohibition of abortion. Indeed, for some reason, the Torah declared that destruction of a fetus by a non-Jew is even more serious than by a Jew not that abortion can be treated lightly by Jews, as outlined above.

It is well known that I do not, nor is it one of my functions, to pasken shaalos, especially as there is the Union of Orthodox Rabbis and similar Rabbinic bodies who have come out clearly and emphatically against family planning and the like. I have gone out of my way to express my views on the matter in this letter only because abortion has become now not only widely acceptable but, on the contrary, it is claimed to be a thing of justice, women's independence, etc. etc., although it makes no sense to say that a woman should have a right to kill an unborn child or even a fetus in order to assert her independence. Nevertheless, so great is the confusion and darkness of the present day and age, that even some persons of higher education and supposedly knowledgeable in the fields of ethics and philosophy and the like, have also come out in support of this evil.

Finally, I would like to make reference to a saying of our Sages which, at first glance seems incomprehensible, but it is nevertheless part of our Torah, Toras Chaim, our true guide in life. This Talmudic saying is to the effect that the true and complete Geulah will come only after the birth of all the children who have to be born. Thus it is clear that when even a single woman aborts the birth of a child, it is not just her affair or her own problem, but it affects the Geulah of all our Jewish people and with it the Geulah of the whole world.

In light of the above, there can be no doubt that it is not only proper and right, but also a direct obligation on the part of every Jew, to do whatever is possible in this area, as well as in all matters of Torah and mitzvos to the best of one's ability and influence.

With blessing,

The Letter and the Spirit, Vol. 5, PP 116

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

Precedence: Mother v. Fetus

The following Mishna paints the unfortunate scenario of a woman having difficulty during childbirth, leading to the obligation of having to kill the fetus:

אהלות פרק ז משנה ו

האשה שהיא מקשה לילד, מסתכין את הנלד במעיה ומוציאין אותו אברים אברים, מפני
שחיה קודמין לחייו. יצא רבו, אין נוגעין בו, שאין דוחין נפש מפני נפש:

We see from the above Mishnah that the mother's life takes precedence over the fetal life.

Four fundamental reasons are given for this precedence:

1) Rashi - as long as the fetus has not emerged from the mother's womb, it is not a נפש:

רש"י סנהדרין עב ע"ב ד"ה יצא

דכל זמן שלא יצא לאויר העולם לאו נפש הוא וניתן להורגו ולהציל את אמו אבל יצא
ראשו אין נוגעים בו להורגו דהוה ליה כילוד ואין דוחין נפש מפני נפש

2) Shitah Mekubetzes - a fetus is only considered a 'sofek' life:

שיטה מקובצת ערכין ז ע"א ד"ה ישבה

נראה דחשיב כספק נפשות... כיון דספק נפשות הוא אסור להורגו ובמתני' דאהלות דוחין
ספק נפש מפני ודאי נפש ומצילין את אמו במיתתו, והכי אמרי' בגוסס לר' יהודה בן
בתירא בפ' בן סורר דגוסס בידי אדם ההורגו פטור ומחללין עליו את השבת

3) **Maharit** - the fetus does not have a חזקה of a living being prior to birth:

שו"ת מהריט ח"א סי' צז

דהרי הוא כילוד דתו לאו ירך אמו הוא דלאו בדידה תליא אלא חי הוא ודלת נעולה בפניו
ולכא חששא אלא דליכא חזקה דחיותא וספק נפשות להקל

4) **Rambam** - the fetus has the status of בְּדוּף:

משנה תורה, הלכות רוצח ושמירת נפש א:ט

לפיכך הורו חכמים שְׁהַעֲבֵרָה שְׁהִיא מְקֻשָּׁה לִילֵד מִתַּר לְחַתּוּף הָעֶבֶר בְּמַעֲיָהּ בֵּין בָּסֶם בֵּין
בְּיָד מִפְּנֵי שְׁהִיא כְּרוּדָף אַחֲרֶיהָ לְהַרְגָּהּ

Parenthetically, it should be noted that the Shulchan Aruch upholds the Rambam's line of reasoning in Siman תכ"ה.

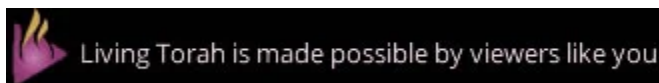
The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

Not Just One Life

Nefesh Achat B'Yisrael is an organization in Eretz Yisroel that raises funds for women to help them financially and not go through with an abortion.

In 5751, representatives of this organization went to the Rebbe for dollars. The Rebbe told them,

“Every child that will be added to Jewish people is a big help for Jewish people overall, even in Eretz Yisroel!”

Not Just One Life

2

Browse more Jewish videos like this on [Chabad.org/Video](https://www.chabad.org/video).

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

In Response to a Senator

Hamaor was a scholarly publication that came out seven times a year.
The Rebbe would often be magia a sicha to be published in this kovetz.

In the following publication, in response to the senator of Bronx N.Y at the time, the Rebbe unequivocal in his opinion that abortion would constitute רציחה and would be assur for a non-Jew as well:

מתוך קובץ התורני "המאור" (שנה כ"ב, חוב' ו' – תמוז תש"ל),
שמביא, בין היתר, מענת הרבי אל סנטור בני. (שהי צריך לומר חורד בזה לאנשי חוקי
מדינת נ.י. – באלבאני) בענין חוק המתיר הפלת עוברין (רח"ל):

ידוע, שאפילו האינם יהודים אינם בדעה אחת בהיתר נבלה זו. הרבה רופאים ארוקים עזבו עבודתם באמרם שאי אפשר להם להוציא ניתוחים כאלה. הרבה בתי חולים הצהירו שלא יעשו את הניתוח הזה. ההערייה הסכימה שאין להכריח לא את הרופא ולא את בית החולים (כדאי, שבתי חולים כמו מט. סיני, מיימנדיס, בית ישראל, מגנטיפורה ועוד, הראשונים הורוים ב"מצוה" זו, ידעו נא שגם אנו יודעים חוקי העיר).

ע"כ אני חושב מחמת גודל האיסור של שפיכות דמים רח"ל, מחייבים כל ארגוני הרבנים בלי שום יוצא מן הכלל, להוציא קול קורא חתום בידי כולם, וישלחוהו לכל הרופאים ובתי חולים, ובפרט לרופאים יהודים, שאסור להם לעשות ניתוחים כאלה בלי היתר רב מובהק. ואם לא ישמעו לנו, עכ"פ יצאנו ידי חובתנו, ביציאה במחאה גלויה, השיית יקיים במהרה וארבה אותך במאד מאד.

• • •

אגב כדאי להוסיף שכוונת מחוקקי החוק הזה היתה שלא להרבות אוכלוסין, ולמעט הוצאת ה"וועלפעיר", המשלם לפי ריבוי בני המשפחה, ואין להם רשות להבדיל בין אם הבנים הם ע"י אישות או לא. וכיון שהוצאות ה"וועלפעיר" על משפחות מקבלות תמיכה הן כבר ללא נשוא ע"כ הסכימו לחוק הזה, החוסך להם מליונים דולרים עבור ילדים הללו שלא יולדו לעולם, ומוטב להם שלא לחוק חוקי האישות, רק אדרבה, ובפרט בזה"ז שהרוב שטופת זימה ר"ל, הקילו החוק מצד זה, להקל מעליהם הוצאות ריבואות מליונים הנגרמות על ידי שטופי זימה, ולפיכך אין הם מתחשבים עם שום עניני דתיות בזה, הגם שהכומרים צוחים ככרוכיא, שלפי דתם הפלת העובר אסורה בהחלט, אפילו בסכנת מיתת אמו.

עכ"פ מן האמור יוצא שרובן ככולן מן ההפלות והניתוחים שהותרו נוגעים לבעלי עבירה, בלתי נשואות ונשואות גם יחד שאפילו בדיננו אין להתיר רק בסכנה לאדם ורק בשאלת פי מורה הוראה כאמור, ועל כן בודאי חובתם של כל ארגוני הרבנים לצאת באיסור כולל נגד בתי החולים הרופאים.

בעולם היתדות

ע"ד החוק המתיר הפלת עוברין
הרב יוסף דוד ליינער
ברוקלין, נ.י.

ידוע שהחל מחודש יולי זה שמותר ע"פ חוק העיר לבית החולים להפיל ולדה של אשה עד כ"ד שבועות להריונה, ומה שלא שבכל כינוסי הרבנים במשך חודש סיון לא השמיעו את קולם על מכשול זה של רציחה ממש. אזכירה נא לשבח את הרב מאיר כהן שליט"א, מנהל אגודת הרבנים, שפירסם מיד בניו יורק טיימס (יולי, 2) שכל אשה מחויבת לשאול את פי רב מובהק ע"ז. כידוע שבמקום סכנה להאם, אז הרב המובהק ישתדל להתיר, וצריך לדעת שהאיסור חל על הרופא גם כן, ועליו יותר כיון שהוא העושה מעשה הרציחה, ולא שיד כגון שעושה הניתוח בתור שליחות. ואין לחשוב ולומר, מה איכפת לן שהרי יהודי בן דת לא יעשה זה, ואם עושה לא"י מה בכך, ואם הרופא א"י, אין עלינו להיות אפטרופוס עליו. אמנם לא כך הדבר, והלא מובא ברמב"ם הלכות מלכים דבן נח נהרג אם הרג עכו"ם, ואפי' על עוברים, עי' בס' טהרת יום טוב ח"א סי' מ"ב להאדמו"ר מהעלמיץ שליט"א שכת"ש אודות איסור חמור ע"ז.

כדאי לדעת שיש סינטור בברונקס נ.י. שלמד בישיבה והוא נכד רבנים מפורסמים, ואביו רופא מומחה ומתפלל בשטיבל, ולומד בשיעורי הגרי"ד סאלאוויצק שליט"א בכל ליל ג', ושאל את האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א לדון בזה, כיון שצריך להגיד חוות דעתו באלבאני בנד"ז, והשיב לו האדמו"ר שליט"א, הלא זה דבר פשוט שזהו אסור ואפילו לבן נח דהוה רציחה והוא מו' מצות שמצווין עליהן, חבל, שאחר זה ראיתי בעתון שלא הקשיב כלל לדעתו של האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א, ומה שקרה לפני חג הפסח וסינטור אחד בכה (בדמעות ממש), שאיך יכול לערוך הסדר אם יתנגד להיתר ההפלה, ובאמת זהו בגדר "ויבטו העם בלילה ההוא".

Abortion: Yid vs. Goy

In a Sicha from 5722, the Rebbe posited the following question: why is it that only a non-Jew who commits abortion is chayiv misa while a Jew who does the same act is not?

The following is a short synopsis of the Rebbe's answer:

The existence of a Yid is not a means to an end, to accomplish something within the world; rather, a Yid himself, his very being, is the עיקר and purpose of his existence. Everything else in this world, non-Jews included, their very existence is a תפל for the continued well-being of the Yidden.

A fetus is a life with its potential and purpose yet to have been played out; its current status is תפל to its future self where it will live out its purpose. Based on this we can understand the difference in ruling between a Yid and a non-Jew in the case of abortion. A non-Jew—whose very existence is בגדר תפל— who has an abortion is chayiv misa because the fetus holds just as much of a qualified status as he does, a תפל. On the contrast Yid—being an עיקר— who would go through with an abortion would not be chayiv misa because we would not be מבטל an עיקר for a תפל.

See full Sicha here: [לקו"ש ח"ב עמוד 602](#)

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

ניט נפש. ולכאורה, נפש איז דאך דער ענין פון חיות, און אן עובר האט דאך אויך חיות, וכדאיתא בגמ' רא"ע" אוכל ממה שאמו אוכלת ושו"תה ממה שאמו שותה, און אזוי איז דאך אויך בנוגע לחיים רוחניים וכדמוכח פון דעם מאמר מלמדין אותו כל התורה כולה, היינט פארוואס הייסט ער ניט נפש?

נאר דער חילוק פון עובר מיט נולד איז, אז עובר איז אוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו שותה, ער איז טאקע אוכל ושותה, אבער ניט קיין אייגענע בירורים, נאר וואס מ'האט פאר אים צוגעגרייט". בשעת ער ווערט א נולד, דא הייבט זיך אן דער ענין פון עבודה, בירור ויגיעה בכוח עצמו, וואס דאס איז דאך א מעלה נפלאה ביותר, דער פאר איז דאך געווען דער גאנצער ענין פון ירידת הנשמה למטה, אז עס זאל זיין עבודה בכוח עצמו. דער אויבערשטער איז דאך עצם הטוב וטבע הטוב להטיב, האט ער דאך לכאורה געדארפט געבן אלע גילויים ניט פארלאנגענדיק עבודה? נאר דער טעם איז — אדרבה, מצד דעם וואס ער איז דער עצם הטוב, און תכלית הטוב איז דאך עס זאל ניט זיין קיין נהמא דכיסופא, דער פאר גיט ער אלע ענינים דורך עבודה דווקא.

און דאס איז דער אויפטו פון א נולד אויף אן עובר — אויסגע' הארעוועטער, אייגענער חיות וחיים — וואס דעמאלט דווקא איז ער אליין — נפש. ביי אן עובר איז ניטא דער גאנצער ענין פון עבודה,

וועט מען עס פארשטיין פון דעם וואס מיר געפינען בגמרא סנהדרין צוויי מאמרים בנוגע דעם חילוק פון עובר ביז נולד. אין איין ארט"ע" זאגט די גמרא, אז א בן נח איז נהרג על העובר, און דער טעם איז, ווייל אויך אן עובר הייסט אדם. אין נאך אן ארט"ע" טייטשט דארטן אפ רש"י אז ישראל אינו נהרג על העובר ווייל עובר הייסט ניט נפש. ד. ה. אז דער חילוק פון עובר און נולד איז, אז עובר האט טאקע אויך די מעלה פון אדם, אבער ניט נפש.

צווישן די תוארים וואס א מענטש האט: אדם איש גבר אנוש, שטייט אין זוהר"ע" ומבואר בחסידות, אז אדם איז די העכסטע דרגא, זאגט מען אז אן עובר האט אויך די מעלה פון אדם. אין וואס באשטייט די מעלה פון אדם, שטייט אין זוהר"ע" און אין חסידות — מיוסד על הפסוק זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם, אז אדם איז בחיבור ב' הפכים (זכר ונקבה, נשמה וגוף). און דער ענין איז שוין דא אויך ביי אן עובר, ווארום ער האט דאך א גוף, ובפרט בסוף העיבור וואס ווי די גמרא זאגט ראשו בין ברכיו כו' איז דאך שוין פאראן א ראש מיט ברכים וציור כל רמ"ח אברים, און האט דאך אויך א נשמה וועלכע איז פארבונדן מיטן גוף, איז ער דאך שוין אן אדם, חיבור ב' הפכים דנשמה וגוף.

איז אדם הייסט ער טאקע, אבער

(44) נו, ב.

(45) שם עב, ב.

(45*) חלק ג מח. א.

(45**) חלק א נוה, ב.

(46) נדה דארט.

(47) עיין הוספות לתורה אור בסופו.

In the Public Eye

In a letter dated 5729, the Rebbe reiterates his opinion against abortions in Eretz Yisroel.

לקו"ש חלק לה עמוד 260

At a Farbrengen dated 5749 the Rebbe put forth the idea that when two sides of the government are in disagreement, unable to establish a coalition (as was the case at the time in Eretz Yisroel), there can be a common ground where they can meet. This could be done by starting with reinforcing previous laws that have been neglected, such as the law against abortion.

ש"פ חיי שרה תשמ"ט - סעיפים ח-י

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

והפעילות והיחסים עם או"ה בכלל ובפרט – הרסה ומהרסת, הזיקה ומזקת האינטרסים החיוניים של – אפילו מדינת ישראל (כידוע כאן בנוגע לארצה"ב ולאומ"מ, ובטח כן הוא גם בשאר המדינות), ועד שהביאה סו"ס לקרבנות ממש – וזהו שהכריח אותי לצאת ממסגרת שלי ולדבר בענינים אלה – שאחרים היו צריכים להתריע עליהם. וד"ל.

מרוב צערי כתבתי את הנ"ל ועדיין לא נגעתי רק „בקצה המטה“, ומבלי לצטט עובדות – גם לא „מחדשים לבקרים“ מה שקרה אתמול (ממש), ולפני השבת וכו', ולמה אצער גם את כ'.

מראש לא שערתי שתהי' אריכות הנ"ל, אבל כיון שכבר נכתב – איני רוצה לקצץ בה. ואת כ' הסליחה . . .

המושג מדינה – באם המדובר באילת וסביבותי' (שהם מחוץ לכיבוש יהושע ועזרא) ויעניקו להם עצמאות ביחס לירושלים ולאר"י בכלל – אזי מדינת ישראל יקרא להם.

בנוגע לירושלים וכו' – כבר הוקבע השם ע"י בורא העולם ומנהיגו: עד לכיבוש יהושע – ארץ כנען ולאחר זה – ארץ ישראל. ותו לא ניתן הענין להצבעה ולמשאל עם וכו'.

פשוט שאין לי כל התנגדות להשם מדינה גם בנוגע לרוב שטח זה. ואדרבה ע"פ תורה – ארץ ישראל כוללת מקדש ומדינה (כלשון חכמים במשנתם), כמו שכוללת יהודה וגליל וכו' – אבל המדובר במכתבי הוא ע"ד המחלוקת שהייתה בין שני השמות (וההשקפות – כנ"ל) „ארץ ישראל“ ו„מדינת ישראל“ ונצח האחרון (והנני מוסיף) לע"ע (כל תקותי ובטחוני כי סו"ס ינצח גאון ישראל שבכאו"א מבנ"י – ויכריזו ולעיני כל העמים אשר טעות הי' מעיקרא וארץ ישראל נקראת בשם ובתוכן וכו').

לא אמרתי לו זאת ע"ע כו' – למה אצערו וללא כל תועלת (כי אינו רואה מה יכול לעשות בזה)?

כתבתי עד"ז – לא לעתונאית, כ"א לזו שאירגנה לימוד התורה בחוגים שבדרך הטבע לא היו כל סיכויים לזה (שגם ע"ז וכיו"ב – חרון אף. . . עלי), שניהלה (ותקותי שתמשיך לנהל) תעמולה נגד מגפת ההפלות וכו' – ומהמנגדים לפעולות אלו חשדן שאני מהגורמים לפעילותה זו ונפלו על ההמצאה להסבירה שאני מנגד למדינת ישראל והראי' שסגנוני תמיד אר"י ולכן – אין לה להשתדל . . . בנוגע ללימוד התורה וכו'. וחששתי לחלישות בפעילותה ולכן כתבתי לה הנ"ל . . .

שיחת חב"ד צ"ל גלוית לב ומחוייב ורשאי להגיד את אשר בלבבו – ויתרה מזו שהנני מעריך את זה . . . ובסגנון הידוע חדוה תקיעא בלבאי מסטרא דא ע"ז, וצערי הוא על אשר בלבבו חושדני במה שאין בי. ואדרבא – אני אומר וכופל ומשלש שהעם היושב בציון – יושב בארץ ישראל, ארץ מיוחדת שאין דוגמתה – ואין

להתאסף יחדיו כדי לדון ולהתדבר בנושא זה שמוסכם על כולם (איך להביאו לידי פועל וכיו"ב), ואז יראו ויווכחו כל הצדדים שקיימת אפשרות של התדברות בצורה אנושית ומכובדת (ללא צעקות, דפיקות על השולחן עד למריבות כו'). שיכולים להתיישב לשולחן אחד ולשתות תה...

פגישה כזו בודאי תתרום לקירוב הלבבות בין כל הצדדים, שכל צד יוכל לשמוע ולהקשיב לדבריו של היושב בצדו השני של השולחן, ואולי אפילו לראות ולהכיר במעלתו!

ולאחרי זה — יוכלו לדון ולהתדבר גם בנושאים שיש בהם חילוקי דעות, נושאים השנויים במחלוקת, לנסות לגשר ביניהם, ולמצוא דרך שתהא מקובלת על כל הצדדים.

ובזה גופא — מן הקל אל הכבד, כלומר, לדון תחלה (לאחרי ההתדברות בנושא המוסכם על כולם) בנושאים שאינם מחולקים כל כך, ולעבור אח"כ לנושאים מסובכים יותר וכו'.

ח. ובפרטיות יותר:

חילוקי הדעות והמחלוקת כו' בגלל הבחירות — קשורים עם הקמת ממשלה, הרכבת קואליציה, לאחרי משא ומתן כו', כאשר כל צד דורש ותובע דברים החשובים לפי שיקול דעתו — דבר שיכול להתמשך זמן ארוך, ימים, שבועות ואפילו חדשים.

אמנם, יש ענינים שעבורם לא צריך להמתין להקמת קואליציה, דיון בממשלה, קריאה ראשונה שני' ושלישית וכו' — מכיון שהדיון בדבר נעשה כבר בעבר, וע"פ הרוב המכריע נקבע הדבר בתור חוק, אלא שאעפ"כ, בנוגע לפועל ממש לא שומרים על החוק כדבעי (מאיזו סיבה שתהי').

ענין כזה — יכול לשמש נושא לדיון משותף של כל הצדדים (כשלב ראשון שיביא לקירוב הלבבות), שכן, להיות שכבר נקבע הדבר בתור חוק, ה"ז דבר המוסכם על כל הצדדים, ובמילא, יכולים לדון כולם יחדיו בדרך המתאימה להביא לכיצוע של החוק בפועל ממש, עי"ז שיעמידו אדם מיוחד שמתמצא ומתמחה בנושא, וכיו"ב.

ט. ולדוגמא — אציע שני חוקים בנושאי דת: חוק שאוסר הפלות (מלבד במקרים מיוחדים של סכנה כו', ע"פ אישור רפואי מיוחד), וחוק שאוסר ניתוחי מתים (ללא רשיון של המשפחה כו').

חוקים אלו נקבעו בעבר, אבל, בפועל ממש לא שומרים ולא מקפידים על קיום חוקים אלו [מסיבות שונות, שאין כאן המקום לדון בהם, כדי לא להטיל את האשמה על גורם זה או אחר, דבר שכודאי לא יוסיף בענין האחדות], ובמילא,

יכולים לדון בדרך המתאימה שתביא לקיומם של חוקים אלו בפועל ממש, אשר, עי"ז תהי' תועלת כפולה — עצם ישומם של חוקים אלו הלכה למעשה, וגם קירוב הלבבות ע"י הדיון בנושא המוסכם על כולם, כנ"ל.

ויש להוסיף ולהעיר: הסיבה לכך שבחרתי להציע שני חוקים אלו, היא, כמובן, מכיון שאני "נוגע בדבר"... שרצוני שיהודים יתנהגו ע"פ השולחן-ערוך. אמנם, בנוגע לתועלת שבדיון בנושא שמוסכם על כל הצדדים — יכולים לבחור גם בחוק שאינו קשור לנושאי דת, כמו, בדיני ממונות וכיו"ב, שכן, המדובר עתה הוא אודות ההשתדלות להביא לקירוב הלבבות, אחדות ושלוש.

י. והתקווה חזקה שתתקבל הצעה זו — שנקל לקיימה (מכיון שאין צורך לחוקק חוק חדש וכיו"ב, ומה גם שאז יכולה להתעורר טענה שלא רוצים לקבל דעות מיהודי שדר בחוץ לארץ וכו'), ובכחה להביא לקירוב הלבבות.

ולהוסיף, שהצעה זו באה גם בשמם של כל השלוחים (שעוסקים בהפצת התורה והיהדות מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל) בכל רחבי העולם, שכשבת זו מתקיים כאן הכינוס העולמי שלהם — אשר, להיותה הצעה שמקובלת על כו"כ אנשים בעלי דעות שונות, ובפרט כשבאים ממקומות שונים ברחבי העולם, שע"יז ניתוסף עוד יותר בשינויי דעותיהם, ואעפ"כ, מסכימים כולם להצעה זו, ה"ז הוכחה שזוהי עצה טובה ונכונה.

והבחינה לזה — שינסו עצה זו בפועל ממש, וכלשון הידוע³² — "ובחנוני נא בזאת", ואז יוכחו ויראו שע"יז יתוסף בקירוב הלבבות, עד למצב של שלום ואחדות.

ולהוסיף, שעצה זו יכולה להביא תועלת בכל שאר המקומות שבהם יש מצב של מחלוקת (ולדאבוננו, לא חסרים מקומות כאלו) — להביא לקירוב הלבבות כו'.

ועוד ועיקר — שע"י ההוספה באהבת ישראל ואחדות ישראל, תחבטל סיבת הגלות (מחלוקת ושנאת חנם³³), ובהבטל הסיבה יתבטל בדרך ממילא גם המסובב, ונזכה תיכף ומיד לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

* * *

יא. בהמשך להמדובר לעיל שהתחלת פרשת חיי שרה, "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים", הו"ע כללי בעבודת השליחות — יש להוסיף, שגם בהמשך הפרשה מדובר אודות ענינים הכי כלליים בעבודת השליחות.

(33) ראה יומא ט, ב.

(32) מלאכי ג, י"ד.

Early Sources on the View of Fetal Life

The Gemara in Nida states that killing a child who is one day old is liable for his murder, implying that anything before this stage, i.e., a fetus, would not lead to such liability:

נדה מד ע"א:

תנוק בן יום אחד... וההורגו חייב

A similar approach is taken in Maseches Erchin, Where the Mishna discusses the case of a pregnant woman who is being taken by the court to be executed.

The Mishnah rules that we do not wait for the woman to give birth before her execution. The Gemara asks, "פשיטא! A fetus is part of the body of the mother", and there would be no reason to think that we should wait until the mother gives birth.

ערכין ז ע"א

מתני': האשה שיצאה ליהרג אין ממתנין לה עד שתלד האשה שישבה על המשבר ממתנין לה עד שתלד:

גמ': פשיטא גופה היא איצטריך ס"ד אמינא הואיל וכתוב (שמות כא, כב) כאשר ישית עליו בעל האשה ממונא דבעל הוא ולא ליפסדיה מיניה קמ"ל. ואימא ה"נ אמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן אמר קרא (דברים כב, כב) ומתו גם שניהם לרבות את הוולד

A further display of the lack of independent status of the fetus can be found in the Gemara's continuation.

The Gemara rules that when the pregnant mother is taken out for execution the fetus is to be killed first because not doing so can lead

to the disgrace of the mother as a result of publicly bleeding from the labor. Clearly implicit is the fact that we view the fetus as merely a limb in the mother's body with no independent status:

ישבה על המשבר וכו': מ"ט כיון דעקר גופא אחרינא הוא: אמר רב יהודה אמר שמואל
האשה היוצאה ליהרג מכין אותה כנגד בית הריון כדי שימות הוולד תחילה כדי שלא תבא
לידי ניוול.

The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy. Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should be maikel or machmir.

The Status of a Fetus Below 40 Days

The status of a fetus below 40 days is seen in many cases as insignificant. The following are three major areas in Halacha where this insignificance can be found:

1) The laws of Terumah

A Bas Kohen who marries a Yisroel loses her right to partake of Terumah if she becomes pregnant by her husband. Suppose her husband dies on the day of their marriage. In that case, the din is that she may partake of Terumah up until 40 days because, as the Gemara learns, even if it turns out that she is pregnant from her late husband after 40 days, the status of the fetus within those 40 days is considered like mere water and would have no legal significance to her:

יבמות סט ע"ב

אמר רב חסדא: טובלת ואוכלת עד ארבעים, דאי לא מיעברא — הא לא מיעברא, ואי מיעברא — עד ארבעים מ"א בעלמא היא.

2) The laws of Tumah and Tahara

The Mishana in Maseches Nida rules that a woman who miscarried within 40 days need not worry about impurity caused by the miscarriage as the formation of the offspring in the womb occurs only forty days after conception:

נדה ל ע"א

מתני' המפלת ליום מ' אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה

3) The laws of Bechoros

The Mishna in Maseches Bechoros establishes that only a miscarriage over 40 days has the legal status of a firstborn:

בכורות מז ע"ב

מתנ"י אי זהו בכור לנחלה ולכהן... והמפלת ליום ארבעים הבא אחריהם בכור לנחלה
ולכהן

*The Halacha varies in context of levels of danger to the mother and stage of the pregnancy.
Therefore, it is imperative to consult a Rov in all cases, whether it seems to be a case where one should
be maikel or machmir.*